

Olympijská myšlienka

Autor *Michal Bábela*

Vytvorené 02/04/2010 - 18:15

Definícia

Výchovná myšlienka, vyplývajúca z pradávnej histórie, ktorá bola vzkriesená po 15. storočiach. Zdôrazňuje najmä filozofické a pedagogické hodnoty športu, ako ideálneho prostriedku na prevýchovu mládeže a napokon i celej spoločnosti. Olympijská výchova si kladie za cieľ zdokonaľovanie celej osobnosti, rovnováhu tela, vôle i ducha v zmysle starogréckej kalokagatie i anglického športového fair-play.

Olympijská myšlienka má svoje korene vo veštbe veštiarne v starodávnych Delfách, podľa ktorej len olympijské hry mali silu odvrátiť hrozbu vzniku vojny v starovekom Grécku. V priebehu svätého mesiaca bojovníci nemali povolený prístup na územie okolo dnešnej Olympie, ktoré bolo vyhlásené za sväté a nepoškrviteľné. Neskôr sa obdobie mieru zbraní rozšírilo na tri mesiace. Olympijské hry nadobudli takú silu, že sa postupom času obdobie mieru bez zbraní počas trvania hier Olympiády rozšírilo na celé antické Grécko. Tí, ktorí porušili pokoj zbraní boli prísne potrestaní vylúčením z hier, alebo peňažným trestom obetovaným bohom. Mená olympijských víťazov sa zaznamenávali priamo na štadióne, kde sa hry odohrávali a umelci im stavali sochy. V roku 391 po Kristovi vydal rímsky cisár Theodosius I. dekrét, ktorým zakázal všetky pohanské kultúry, vrátane olympijských hier. Olympijská myšlienka bola obnovená až v osemdesiatych rokoch 19. storočia, keď sa významom športu pre spoločnosť začal zaujímať potomok starého francúzskeho šľachtického rodu Pierre Fredi barón de Coubertin. Jeho záujem prerástol až do organizácie prvých novodobých olympijských hier. Ich slávnostné zahájenie sa uskutočnilo 6. apríla 1896 pred 60 tisícovou návštevou na aténskom športovom štadióne, ktorého základy vybudovali starí Gréci ešte v roku 330 pred našim letopočtom. Hry Olympiády otvoril grécky kráľ Juraj I. Súťaže sa uskutočnili bez účasti žien, zlatých medailí a bez súčasných olympijských symbolov.

Olympijská myšlienka prežila i prvú a druhú svetovú vojnu. Na Hry Olympiády v Antverpách v roku 1920 nepozvali štáty, ktoré vyvolali vojnu. V roku 1936 hitlerovské Nemecko zneužilo Hry Olympiády na propagandu svojho režimu, ktorý vyvolal druhú svetovú vojnu. Prvé hry po tejto vojne sa uskutočnili v roku 1948 v Londýne opäť bez účasti športovcov krajín, ktoré vyvolali druhú svetovú vojnu. Neskôr pretrvávajúca studená vojna medzi Východom a Západom zasiahla i do športu a myšlienka spojovania národov pomocou športu sa vinou ideologických rozporov čoraz ťažšie presadzovala. Vrcholom studenej vojny medzi socializmom a kapitalizmom v športe boli bojkoty Hier Olympiády v rokoch 1980 v Moskve a 1984 v Los Angeles. Olympijských hier v Moskve sa nezúčastnili športovci Spojených štátov amerických (USA) a ďalších krajín na protest vniknutia sovietskych vojsk na územie Afganistanu. Následne v roku 1984 dostali športovci bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík (ZSSR) a jeho spojencov zákaz štartovať na Olympijských hrách v Los Angeles.

Presadzovanie olympijskej myšlienky v športe sa sťažilo i prirodzeným vývojom trhového mechanizmu v ekonomikách. Olympijské hry bolo možné udržať iba s jeho využitím. Medzinárodný olympijský výbor pod vedením svojho prezidenta Španiela Juana Antonia Samarancha otvoril olympijské hry i profesionálnym športovcom, čím umožnil i amatérskym športovcom poberať finančné odmeny za dosiahnuté športové výkony. Zároveň sa olympijské hry stali komerčnou udalosťou s využitím podpory sponzorov a s využitím finančných prostriedkov získaných za predaj televíznych práv.

Olympijská myšlienka

Zverejnené na Národná encyklopédia športu Slovenska (<https://www.sportency.sk/encyclopedy>)

Zdroj

historická literatúra, internet

URL adresa zdroja:

<https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=content/olympijsk%C3%A1-my%C5%A1lienka>